Elfde jaer. Nº 1. Zaterdag, 2 January 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt sdingsdags, sdonderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, nº 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 13 »
De reklamen » . . . . . 23 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven gemeten voorderiger condition.

TONGEREN, DEN 2 JANUARY.

Schending der katholyke kerkhoven.

Wy lezen in het dagblad *la Paix* :

« De ministeriele drukpers is verwonderd dat er zoo een groot getal petitien naer de Kamer gezonden worden om de vryheid te bekomen der godsdienstige begrafenissen, ingevolge den tekst en den geest van het keizerlyk dekreet. Die verwondering is onbedacht, want al wie met geenen verblinden partygeest bezield is moet bekennen dat onder het inzigt van godsdienst het kerkhof en de kerk maer een en hetzelfde uitmaken, en dat men ten voordeele van al de gemeenschappen zoo wel moet eerbiedigen de plegtigheden der begrafenissen als degene van het doopen, van het trouwen, van het sterven, enz. Op alle tyden en by alle volkeren, zyn de begrafenissen onderworpen geweest aen godsdienstige voorschriften en men heeft de geloovigen van elken godsdienst in 't bezit gezien van byzondere kerkhoven, ten zelfden titel dat zy beschikten van onderscheidene tempels. Wy vreezen niet te verzekeren dat de aenmatiging onzer doctrinairen van aen de begrafenissen hun godsdienstig karakter te ontnemen en van in dezelfde plaets onderen te doen begraven de katholyken, de protestanten, de Israëlieten, de vrydenkers, enz., eene goddelooze en onverdraegzame nieuwigheid is die de minste kans niet heeft van lang te gelukken. In die stof gelyk in alle andere, is de vryheid de beste beslissing der moeijelykheden die er opstaen, en wy zouden grootelyks te kort blyven aen ons programma indien wy voor de katholyken het regt niet vroegen van begraven te worden volgens de katholyke voorschriften, 't is te zeggen van katholyke kerkhoven te hebben, gelyk het 't geval is in de landen die meest in beschaefdheid gevorderd zyn, zooals Holland, Frankryk, Engeland, Zwitserland, Duitschland, de Vereenigde Staten, enz.

De eerbied van dat regt volgt noodzakelyk uit het natuerlyk regt, uit de kracht der zaken; hy vereenvoudigt de werking van het gouvernement, hy voorkomt rampzalige oneenigheden, hy levert alle soorten van voordeelen op zonder eenig nadeel na zich te slepen.

Wat meer is, die eerbied is byzonderlyk overeenkomstig met onze overleveringen, met onze zeden, met onze vryzinnige inrigtingen. 'T is daerom dat wy als onmogelyk aenzien dat de reklamen der katholyken door de wetgeving niet gunstig zouden aenveerd worden; goedgekeurd door de godsdienstige persoonen van alle gemeenschappen, worden zy slechts bestreden door degenen die geen hoegenaemden godsdienst belyden. Maer deze laetsten, meer invloedhebbend dan talryk, zullen hunne aenstootelyke onverdraegzaemheid niet komen kunnen doen zegepralen tegen den wil der overgroote menigte.

DE OUDE TONGENAER

wenscht aen al zyne lezers een zalig nieuwjaer. Al wat wenschelyk is, kamaraed lezer. Geluk met al uwe ondernemingen, geluk met uwen oogst, geluk met uwe beesten, maer vooral geluk met vrouw en kinderen, want zonder het geluk met vrouw en kinderen is al de rest nog minder waerd als een aktie van de bank van Tongeren of een sermoon van de *Vedette*.

De oude Tongenaer zal in het jaer 1864 gelyk in het verleden, den vrede beminnen, maer den oorlog niet vreezen. Hy wenscht alle man geluk, en om te toonen dat hy met nieuwjaer goedhertig is, wenscht hy vandaeg aen den opsteller van de *Vedette* eene plaets van arrondissements kommissaris. Het ministerie is onregtvaerdig genoeg geweest om den citoyen niet burgemeester buiten den gemeente raed te noemen; ik hoop dat MM. Vandenpeereboom en Rogier eindelyk zyne verdiensten zullen herkennen.

Daermeê wensch ik nog dat alle brave burgers zich aen den *Postryder* abonneeren.

Het feest van kersmis is in onze stad op de stichtenste wyze gevierd geworden. In de eerste mis, om 5 uren, was de groote kerk met geloovigen gevuld; de communiën zyn zeer talryk geweest; het groote schip der kerk was voorbehouden voor de leden der H. Familie wier glinsterend vaendel aller oogen tot zich trok. De mis werd in musiek gezongen door het zang genootschap van deze talryke associatie, met veel gevoel en juistheid, onder de directie van onzen behendigen organist, M. Emile Laminne, zoo gunstig in den musicalen wereld bekend door de uitgeving van den *Jubé des villes et des campagnes*. Gedurende de avondidiensten was de oude kollegiale kerk letterlyk opgepropt.

De eerw. P. Servatius, minderbroeder te St-Truiden, wiens tael altyd zoo gesmackt is in Tongeren, heeft over het mysterie van den dag gepredikt. De godsdienstige redenaer, wiens schoone redevoering in het katholyk kongres van Mecheln men niet vergeten heeft, heeft gedurende drie kwartier uers de aendacht geboeid van de talloze menigte die hem aenhoorde en aen dewelke hy het heilig kind Jesus als voorbeeld van nederigheid en gehoorzaemheid voorgesteld heeft.

Men schryft ons uit Kerniel by Borgloon :

Op den 19 december 1863, ten zes uren 's avonds, is alhier eene vernieuwing van Missie geopend door twee eerwaerde Paters Minderbroeders van St-Truiden, welke ten dien einde door onzen ieverigen en onvermoeibaren herder verzocht waren.

Drymael daegs werden de waerheden van onzen H. godsdienst door die ievervolle zendelingen in eenvoudige doch tevens in krachtige en indrukmakende woorden den geloovigen voorgehouden.

Hunne sermoonen en onderwyzingen zyn allen goed bygewoond en gretig aenhoord geworden; noch de afstand, noch het slechte weder, konden de inwoners van Kerniel, zelfs velen van omliggende gemeenten, wederhouden aen die heilzame bron van zaligheid te komen putten, en toonden door hunne godsvrucht, hunne eerbiedigheid en hunne volstandigheid het groote belang dat zy in de Missie stelden.

Het uitgezochte zaed, dat de Eerw. Paters in de harten hunner toehoorders gestrooid hebben, zal, wy koesteren de hoop, onder het waekzaem oog en onder het wyze geleide van onzen dierbaren herder wel ontkiemen en honderdvoudige vruchten voortbrengen.

Den 28 december opvolgende werd die plegtigheid door het geven van den pausselyken zegen gesloten.

Dank, dryvoudige dank aen die Eerw. Paters die ons

OTYLIA.

EPISOOD UIT DEN OPSTAND VAN POLEN.

(*Vervolg*)

De gouverneur rigtte zich dreigend op; de Raskolnik bleef gerust in zynen zetel zitten.

— My niet, maer wel Otylia moet gy doen ophangen.

— Waerom toch?

— Ik haet ze gelyk den dood.

— Zoo, zoo, en wat heeft zy u misdaen?

— Niets, zy is zoo schoon als de Maegd Maria, en zy is eene heldin.

— Eene katholieke!

— Katholiek of heidensch, zy is eene dochter van Satan! wie haer trouwt verdoemt zich

— Ah! ah! riep de generael schaterlaghend-le, gy zyt op die poolsche vrouw verliefd?

Een snelle bliksemstrael schoot uit de blikken van den Raskolnik.

— Geselt haer met roeden, tot dat zy afzweert, zegde hy met dweepzieke vernedering; gy zult hare ziel redden en ik zal u een anderen Narbutt leveren.

— Hoe oud is zy? vroeg de generael.

— Achttien jaren; zy is zoo wit als sneeuw onder haer zwart kleedsel.

— En voor wie draegt zy dan den rouw?

— Voor haren verloofde, graef Julian.

— Voor welken graef Julian?

— Den wapenmakker van Narbutt.

— Hy was geen naeste bloedverwant van haer?

— Noch naeste noch verre bloedverwant.

— En zy vertoont zich in het openbaer in rouwkleeren?

— Elken zondag in de kerk van den katholieken duivel.

— Ah! zy trotseert my ook, die.... hoe noemde gy ze ook weer?

— Otylia.

— Welnu, wees tevreden; of zy afzweert of niet, het is my om het even; maer er moet een voorbeeld zyn!

— Ik zal haer geeselen.

— Gy?

— Ik heb dit nog liever dan roebels.

— Het zy zoo! ik zal die oproerlinge nog heden doen aenhouden.

De Raskolnik kustte de hand van M.. H. en ging heen.

De gouverneur belde, en er trad een deurwaerder binnen.

— Doe den onder-luitenant Pawloff roepen.

Welhaest trad die officier in het kabinet van Z. Exc.

Het was een lange blonde jongeling, met blauwe oogen en een zachtaerdig gelaet. Men kon treurigheid op zyn gelaet en in zyne houding opmerken. Toen hy eenige jaren te voren met den graed van vaendrig de school der Eiele kadetten had verlaten, had hy in den Kaukasus de epauletten van luitenant gewonnen.

Zyne ouders waren hem onbekend. Door een pensioen, hetwelk hem verleend werd, zonder te weten doorwie, voorzag hy in de uitgaven zyner opvoeding; van tyd tot tyd trad er een man, stilzwygend gelyk een stomme in zyne kamer en legde eene met goud gevulde beurs voor hem.

Herhaelde malen was de luitenant Pawloff, aen eene aendryving van gekwetste trotschheid toegevende, op het punt geweest van den zendeling, die gelast was hem eene naemlooze aelmoes te brengen, aen de deur te zetten, doch het was het eenige bezit hetwelk hem aen zyne ouders hechtte! Overigens had hy geene hoegenaemde pooging aengewend om zyne familie te ontdekken. Hy wist, dat dit verlorene moeite zyn zou, en dat het hem zelfs nadeelig zou zyn.

De kadettenschool van St Petersburg is eene ware schuilplaets voor verlatene adellyke kinderen, en onder het russische leger telt men by honderden onderluitenants, luitenants en kapiteins, welke graef X tot vader of prinses XX tot moeder hebben.

Deze kinderen worden van in hunne wieg af, aen de eenzaemheid des herte overgeleverd. Ten einde het heimwee der familie te vergeten, poogen vele hunner in de dronkenschap of ongebondenheid de vergetelheid hunner verlatenis te zoeken; andere worden wezentlyke deugnieten, in staet voor al de buitensporigheden welke een gedeelte der russische officieren onteerd hebben.

Nog andere, door het spleen aengedaen, sterven jong aen de teering; want hunne sobly, welke nauwelyks voldoende is om van te leven, laet hun niet toe aen het huwelyk te denken. De gelukkigsten weten zich te doen beminnen door jufvrouwen, welke een ryken bruidschat bekomen en leven gelukkig in de familie hunner vrouw; doch, dit is het kleinste getal, en men zegt van hen dat zy door den staf eener tooverrymf zyn aengeraekt.

De onderluitenant Pawloff, een beminnelyk en kuisch jongeling, zocht in de ongebondenheid geenen troost tegen zyne eenzaemheid, ook had hy het eerste tydstip van die kwaed, welke ik het familie-heimwee heb genoemd, en die de teering veroorzaekt.

De verschrikkelykheden, waervan hy getuige was, en de militaire tucht dwongen hem somtyds er deel aen te nemen; dit versomberde zyn karakter en deed hem nag bleeker worden. Zyne kameraden, welke vruchteloos poogden hem naer de herberg of naer eene verdachte plaets te lokken, zegden van hem:

— Stellig zal Pawloff sterven, en indien hy niet verliefd wordt, heeft hy geene zes maenden meer te leven.

De officier begaf zich naer de militaire haven by M.. H. Zyn kalm en koel gelaet zyne regte en byna verheevene houding drukten eerder militaire regeltucht dan eerbied uit.

— Pawloff, zegde Z. Exc. aen hem, ik ga u met eene zending gelasten, en ik verhoop dat gy dezelve zeer goed zult vervullen.

De onderluitenant buigde zonder te antwoorden.

— Ik reken er op, hervatte de gouverneur; hetgeen ik van u vernoem is u niet gunstig; men verhaelt my dat gy schynt af te keuren wat hier voor de dienst van Z. M. den keizer en czaer van al de Ruslanden gedaen wordt. Gy zyt my warm aenbevolen door iemand die uw welzyn wenscht. Gy geniet hooge bescherming, dit weet gy ongetwyfeld